

ÅRSPLAN

MØLNBUKT BARNEHAGE 2017-18

OM BARNEHAGEN

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet for omsorg, danning, lek og læring. Den skal bidra til en god start på livet og livslang læring.

Mølnbukt barnehage ligger i tilknytning til Lysheim skole og har derfor muligheter til å bruke fellesarealer som bibliotek, skolekjøkken, gymsal, TV/ DVD- spiller.

Vi har et flott turterreng rundt barnehagen med skog, fjell og vann i umiddelbar nærhet.

I ”Bjørdalen” har vi en super gapahuk som vi oppfordrer alle til å benytte.

Denne høsten har vi 11 barn i barnehagen fra 2 år til 5 år. I tillegg har vi SFO- unger om morgenen og sein ettermiddag.

PERSONALET

Assistent	Grete Vatn	60 % stilling
Assistent	Tove Indergård	60 % stilling
Assistent	Bente Strand	40 % stilling
Ped.leder/spes.ped.	Line Åsmul	60 % stilling (permisjon)
Ped.leder	Malin Sandvik	80 % stilling
Styrer/ pedagogisk leder	Hjørdis Fremstad	100 % stilling (40 % administrasjon, 60 % på avd.)
Vikarer	Bente Gjønnes, Grethe Sneisen, Olga Alstad	

PLANVERKTØY SOM LEGGER FØRINGER FOR VÅRT ARBEID:

- LOV OM BARNEHAGER
- RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN
- FN´ s BARNEKONVENSJON
- BARNEHAGENS VEDTEKTER
- KVALITETSPLAN FOR BARNEHAGENE I AGDENES
- EVALUERING OG ERFARINGER FRA TIDLIGERE BARNEHAGEÅR

VI SKAL HA ET MILJØ SOM FREMMER:

- Barn som tror på seg selv
- Barn som kan samarbeide og ta hensyn til andre
- Barn som tar vare på miljøet
- Barn som er aktive, nysgjerrige og vitebegjærlige
- Barn som er glade deltagere i barnehagehverdagen
- Like muligheter for alle
- Godt samarbeid mellom foresatte, personalet og andre instanser
- Tilhørighet til barnehagen
- Et personale i utvikling
- Fleksibilitet

FORELDRE RÅD OG SAMARBEIDSUTVALG (barnehagelovens § 4)

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldre/ foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av 2 foreldre/ foresatte, 2 ansatte og 2 politisk valgte medlemmer.

Barnehagen skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Barnehagene i Agdenes har hvert sitt samarbeidsutvalg, men har felles møte når vi har sammenfallende saker. Er det saker som angår bare en av barnehagene, blir det avholdt møte for den barnehagen det angår.

Ved felles møter i samarbeidsutvalgene, velges det møteleder og sekretær for hver gang. Ved møter for hver enkelt barnehage, er leder i foreldrerådet møteleder og styrer er sekretær.

Det er to fastlagte møter i samarbeidsutvalget for hvert barnehageår, ett tidlig høst, og ett i månedsskiftet januar/februar.

Ytterligere møter avholdes etter behov.

SAKSGANG

Saker meldes til styrer og blir satt på sakskartet for påfølgende møte.

Styrer skriver saksliste, med relevante saksopplysninger, og sender ut til foreldrerepresentantene i samarbeidsutvalget 14 dager før møtet er fastsatt.

Foreldrerepresentantene har da god tid til å informere foreldrerådet om aktuelle saker.

Barnehageeiers representanter får papirene tilsendt i henhold til kommunens retningslinjer.

SAMARBEIDSUTVALGET 2017/18:

Representanter foresatte	Mia Jørgensen og Bitte Ovesen Selnes
Vararepresentant	Sigrid Elise Johansen
Representant for eier	Arne Nordgård
Vararepresentant	Stine Svanem
Representanter for ansatte	Malin Sandvik og Hjørdis Fremstad

FORVENTNINGER TIL REPRESENTANTER VALGT AV FORELDRE RÅD

Være talsperson for foreldregruppa. Delta på møter i samarbeidsutvalget.

I tillegg, møter etter barnehagens- eller foreldregruppas behov.

Foreldrerepresentantene kan også dra i gang sosiale treff på fritiden, som for eksempel tur til gapahuken, møtes på Storvatnet, Nissetur til gavetreet i Bjørdalen....

DAGSRYTME

06.30	Barnehagen åpner	Bli tatt imot med hei eller go` morn. Barn og foreldre skal føle seg velkommen, - tilhørighet til barnehagen.
07.45	Frokost	Barna skal lære gode spisevaner. Sende til hverandre, si værsgod og takk. Etter hvert lære å smøre maten selv. Gode muligheter til språktrening. Foresatte kan følge barna inn under frokosten for å unngå uro i måltidet.
08.30	7- timers starter	
09.00	Tilrettelagt aktivitet, tur, fri leik, gym, utetid	Lære å bruke leikens regler og teknikker. Samarbeide og løse konflikter som oppstår. Dele på leiker, positiv til nye opplevelser. Tema- arbeid. Gruppeinndeling.
10.45	Rydding	Lære barna å ta ansvar for å rydde opp, hjelpe hverandre. Ta vare på barnehagens leiker. Sortere leikene riktig.
11.00	Samling for de minste	Sang, regler, korte fortellinger, dramatisering
11.00	Samling for de store	Sang, regler, fortelling, dramatisere. Lære seg å være konsentrert om noe sammen med de andre barna. Lære å vente på tur og å lytte til andre. Fortelle mens andre hører på.
11.30	Lunsj	Samme som for frokost.
12.00	Stell, dotrening, soving, påkledning	Barna skal etter hvert lære å kle på seg så mye som mulig selv. Kle seg etter været. Ta vare på klærne og holde orden på plassen sin (spesielt førskoleungene). Ta hensyn til hverandre. Lære å ta imot beskjed og utføre denne. Språktrening!
	Utelek	Samme som tilrettelagt aktivitet, frileik.....
14.30	Vi går inn	
14.45	Ettermiddagsmat	Enkelt måltid, brød, knekkebrød, frukt.
15.30	7- timers- dagen slutt	Ha det!
16.30	Barnehagen stengt	Ha det!

PRAKTISKE OPPLYSNINGER:

Barnehagen er åpen fra **06.30- 16.30**, mandag til fredag.

Maksimal oppholdstid i barnehagen er **9,5 timer**.

Opplysninger om oppholdstider det kan søkes på, står på søknadsskjema.

Barnehagen er stengt i **romjula, påskeuka og 2 uker i juli**.

Alle barn skal ha **3 uker sammenhengende ferie** i løpet av året.

Personalet har **5 planleggingsdager i året** og barnehagen er da stengt.

Personalet ønsker at barna kommer i barnehagen **innen kl. 09.30**. Dette fordi vi da starter planlagte aktiviteter. Dessuten er det vanskelig for barnet å komme inn i leiken, når en leik er godt etablert blant de andre barna.

Vi ønsker at dere **ringer, eller sender melding** på mobil, når barnet er sykt eller av andre årsaker ikke kommer i barnehagen.

Hvis dere vet at barnet skal ha fri, vil vi ha beskjed så snart som mulig. Dette er spesielt viktig i skolens ferier, fordi vi da kan omdisponere personalet etter behov eller ta ut avspasering/ferie.

Blir barnet sykt i barnehagen, kontakter vi foresatte slik at barnet blir hentet.

Har barnet feber om natten, skal det **holdes hjemme** neste dag.

Er ikke barnet friskt nok til å følge aktivitetene i barnehagen, skal det holdes hjemme.

Barn som har hatt **diare/oppkast** skal holdes hjemme **48 timer** etter siste diare/oppkast.

Det skal til enhver tid ligge **ekstra skift** i barnas kurver. Det er foreldrenes ansvar å **holde orden** på barnas plass i garderoben. Sørg for riktig bekledning etter været.

Alle klær sendes med hjem siste fredag i måneden. Dette for vasking og vedlikehold.

Barnas bursdager feires med **krone og sang**. Vi serverer **frukt/grønnsaker** i ulike varianter (smoothie, fruktfat, fruktspyd) på barnas bursdag!

VÅR VISJON

SE MEG OG HØR MEG, SÅ TENNES EN GNIST.

Visjonen skal danne grunnlaget for et godt utviklings- og læringsmiljø i barnehagen. Vi ønsker å jobbe i en barnehage der barna og deres behov står i fokus. Hvert barn skal få oppleve seg selv som spesielt og få utvikle seg positivt i fellesskap med andre barn og voksne. I samspillet mellom barn/barn, barn/voksen utvikles mye energi som fører til en positiv og utviklende samhandling.

Ut i fra vår visjon har vi følgende **HOVEDMÅL** for barnehagene i Agdenes:

VÅR BARNEHAGE SKAL HA ET ALLSIDIG OG INKLUDERENDE LÆRINGSMILJØ, SOM PREGES AV OMSORG, LEK, SAMSPILL OG MESTRING.

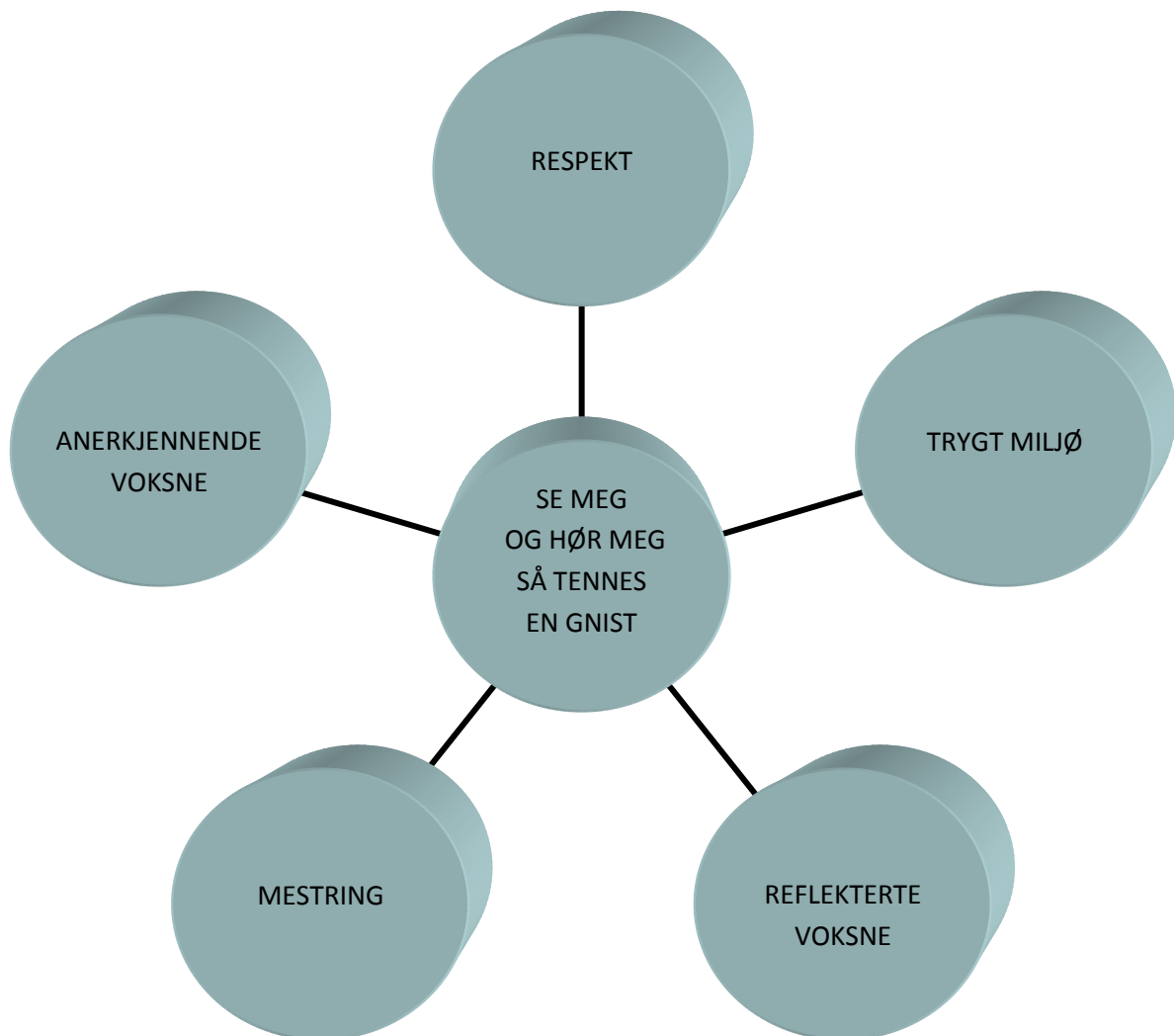
Personalet i barnehagen skal være medvirkende til at barna får en positiv opplevelse av seg selv gjennom gode opplevelser, erfaring og læring. Barna skal tørre å ta nye utfordringer, utøve sin medbestemmelse og uttrykke egne tanker og meninger.

PERSONALETS VERDISYN

Vi er alle forskjellige, men det er viktig at vi som jobber i barnehagen enes om de samme verdier og holdninger, som vi skal jobbe ut ifra. Dette gir oss en større bevissthet om hvor vi står, og hvordan vi vil jobbe. Skal vi lykkes i å bli enda bedre, må vi samles om et felles grunnlag for arbeidet vårt.

Ut ifra vår visjon og vårt hovedmål, har ansatte i barnehagene i Agdenes kommet fram til disse verdiene som vi vil vektlegge.

BARNES MEDVIRKNING

”Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.” (Barnehagelovens § 3 Barns rett til medvirkning.)

Medvirkning i barnehagen handler om å gi barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag og barnehagens fellesliv. Det handler om å bli spurt, bli lyttet til og akseptert som kompetente mennesker. Vårt mål blir da deltagende barn.

Å ta vare på barnas spontanitet og initiativ, og å utvikle barnas ideer er vesentlig for å nå våre mål innenfor dette området.

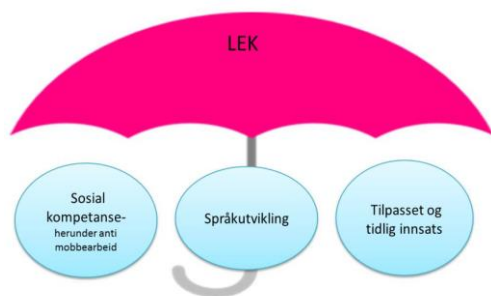
De yngste barna formidler seg ved kroppsspråk, mimikk og andre uttrykk. Personalet må lytte og prøve å tolke kroppsspråket og være observante i forhold til deres handlinger, ulike uttrykk og etter hvert deres verbale språk.

Barnas mening skal tas hensyn til så langt som mulig ut i fra barnets alder og modning.

Vi skal ta barna på alvor, la de få tenke og prøve selv.

FOKUSOMRÅDER FOR BARNEHAGENE I AGDENES

1. Lek – skal gjennomgripe all aktivitet
2. Sosial kompetanse
3. Språkutvikling
4. Tidlig og tilpasset innsats

Jmf. “Kvalitetsplan for barnehagene i Agdenes”

LEK

I Barnehagelovens § 2 står det:

«Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og utfordrende omgivelser.»

Lek skal ha en framtrødende plass i barns liv i barnehagen. Barn leker fordi de har lyst, den er frivillig og de har ikke et spesielt mål for leken. Den er en indre drivkraft, har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Lek er en grunnleggende livs- og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom. Læring skjer best gjennom lek eller lekpregede aktiviteter og skal gjennomsyre barnehagene i Agdenes.

Målsetting: I våre barnehager skal lek være en viktig dimensjon for læring og utvikling.

Slik gjør vi det hos oss:

Lek er læring av sosiale, språklige og faglige ferdigheter. Gjennom vår organisering av dagen gir vi barna gode muligheter for lek. Vi prioriterer leken ved å sette av tid til lek. Vi har fokus på å legge til rette for et lekemiljø som møter barnas interesser og behov, men som samtidig er utviklende og som inspirerer til fantasi og skaperglede.

Lek er en viktig del av barnekulturen. Personalet bidrar slik at leken blir mest mulig inkluderende og at alle har en god opplevelse.

Barn lærer om verden rundt seg og hos oss har personalet fokus på å være tilgjengelige for barna ved å støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres lek.

SPRÅK

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk.

Å utvikle språket er noe av det viktigste som skjer i et barns liv. Gjennom språket kommer barnet inn i fellesskapet med andre mennesker og lærer om verden og seg selv.

Dersom språk skal læres, må det brukes, og de voksne må lytte. Skal språket utvikles, må barna føle at det er nyttig for dem. De må være i et språklig samspill med andre barn og voksne.

Morsmålet er viktig for opplevelse av egen identitet og mestring på mange områder. Et godt utviklet morsmål er en grunnleggende forutsetning for den videre språklige utviklingen, også når det gjelder skriftspråk og leseforståelse.

Målsetting: Våre barnehager skal skape et språkstimulerende miljø for alle barn.

Slik gjør vi det hos oss:

Barn utvikler språk i samspill med andre mennesker. Barns språk må stimuleres for å utvikles, og personalet er viktige som språklige forbilder. Vi bruker "Snakkepakken" som pedagogisk verktøy i arbeidet med språkstimulering. Verktøyet setter fokus på områder som mat, dyr, farger, klær, kropp og inneholder mange ideer til aktiviteter og øvelser.

Vi synliggjør tall og bokstaver, konkretiserer ord med bilder og bevegelser. Vi samtaler i hverdagssituasjoner som påkledning, måltid, bleieskift, vi stiller åpne spørsmål som inviterer til videre samtale.

I jobben med flerspråklige barn oppfordrer vi foreldrene til å snakke morsmålet i heimen. Ved innlæring av andrespråket benevner vi dagligdagse ting og hendelser. Vi gir barnet tid, vi bruker bilder og konkreter når vi samtaler. Vi setter fokus på at barnet forstår og vil uttrykke seg, uttalelse er ikke viktig i den første fasen.

SOSIAL KOMPETANSE

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne.

Et barn som samhandler godt med andre, kan både tilpasse seg fellesskapet og være en synlig deltaker som hevder sin egen plass. Denne kompetansen er sentral for at enkeltbarnet skal lykkes og trives, og for at det skal bli verdsatt som venn og likeverdig deltaker i samspill med andre barn.

Sosial kompetanse består av et sett ferdigheter som naturlig inngår i en helhet i barnas samspill:

- **Selvfølelse:** Å oppleve egenverd, akseptere seg selv, kjenne seg akseptert, oppleve indre styrke og ha en positiv holdning til seg selv
- **Empati:** Å ha forståelse for andres perspektiver, tanker og følelser, kunne leve seg inn i andres situasjon, vise medfølelse og ta hensyn og kunne tolke og forstå følelsesuttrykk
- **Selvhevdelse:** Å kunne hevde seg selv og egne meninger på en god måte, våge å stå i mot gruppepress, ta initiativ og bli med på lek og samtaler, delta uoppfordret og invitere andre
- **Selvkontroll:** Å kunne tilpasse seg ulike situasjoner, takle konflikter og utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromisser og felles avgjørelser
- **Prososial adferd:** Å kunne hjelpe, anerkjenne, inkludere og vise omsorg

Målsetting: Våre barnehager skal være trygge og inkluderende for alle!

Slik gjør vi det hos oss:

Utvikling av sosial kompetanse kan vi si handler om: “kunsten å omgås andre”. Programmet “Mitt valg”, som brukes i barnehagene, er et program for utvikling av et godt læringsmiljø og læring av sosial og emosjonell kompetanse. I barnehagene i Agdenes legger vi vekt på at de voksne skal være tydelig tilstede og engasjert i barnas trivsel og utvikling. Vi jobber systematisk med miljøet for å øke trivsel, lek og læring. Ansatte skal legge til rette for et trygt og stimulerende miljø for utvikling av barnas sosiale kompetanse. Vi jobber aktivt og strukturert med å skape gode relasjoner, og skape et miljø som er inkluderende og utviklende for enkeltbarnet. Som et ledd i utviklingen av et godt selvbylde er opplevelsen av mestring en viktig faktor.

TIDLIG OG TILPASSET INNSATS

Tidlig og tilpasset innsats er lovfestet og gjelder oppfølging av barnet på flere områder. FNs konvensjon om barnets rettigheter, artikkel 3 sier at «Ved alle handlinger som berører barn, (...) skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.» Forskning viser at tidlig innsats og forebygging i barnehagen gir store samfunnsøkonomiske gevinster og virker sosialt utjevne på sikt. Jo tidligere innsats, dess bedre for barna. Utsatte barn har svært godt av å være i barnehagen. Det viser seg at barnet får utviklet bedre sosiale ferdigheter som er viktig i kampen mot mobbing. Tidlig innsats i språkopplæringen forebygger lese-/skrivevansker. Personalets kompetanse viser seg å være den største enkeltstående faktoren for å oppnå høy kvalitet i barnehagen

Målsetting: Våre barnehager skal gi hvert enkelt barn utviklingsmuligheter ut i fra sitt eget ståsted.

Slik gjør vi det hos oss:

Gjennom våre prosedyrer og erfaringer kan personalet i barnehagen ha en formening om at et barn har utfordringer på ett eller annet vis. Skulle de ha en slik opplevelse vil de så raskt som mulig komme i dialog med foreldrene for å høre deres syn. Foreldrene er de som kjenner barna sine best. Sammen vil personalet og foreldrene se på hvilke muligheter det finnes for å hjelpe barnet i barnehagen og/eller hjemme med små tiltak. Erfarer man at dette ikke gir ønsket effekt må de sammen vurdere om de skal søke ekstern hjelp. Foreldrene kjenner barnet sitt godt og kan ha bekymringer som de ansatte i barnehagen ikke har lagt merke til. Da er det viktig at foreldrene tar opp dette med barnehagen på eget initiativ. Foreldre har selv anledning til å ta direkte kontakt med helsesøster eller PPT

TEMA/PROSJEKT

Dette barnehageåret skal vi jobbe med prosjekt i barnehagen. Derfor blir det ikke det tradisjonelle tema-arbeidet som vi har vært vant til. Vi skal jobbe med tema, men ut ifra det som vi ser barna er opptatt av og spinne videre på det sammen med barna. Vi kan være ute i naturen og så ser vi at barna er opptatt av kongler og da blir fokus satt på dette. I et prosjekt setter ikke vi voksne opp spesifikke mål for hva temaet skal inneholde, fordi krav, mål og forventninger, kan komme til å overta styringen og retningen i prosjektet. Da er det lett å glemme drivkraften som kommer fra barnas engasjement og fascinasjon.

Et prosjekt foregår i mindre grupper og det blir lagt vekt på samspill og samarbeid mellom barna. Et prosjekt er temaorientert, men tar utgangspunkt i det som engasjerer barna og prosessen er sterkt prioritert.

Vi har valgt å dele barnegruppene i forhold til alder, slik at barna i gruppene er på samme utviklingsnivå.

Valg av tema er den voksnes ansvar. Vi iakttar og lytter til barna for å få øye på hva som engasjerer dem, og vi finner tema i noe som barna er opptatte av i den nære kulturen deres, altså der de befinner seg, for eksempel på turer, ute eller inne i barnehagen. Hva som er mest utviklende for gruppa akkurat her og nå, vil også være med i vurderingen om valg av tema.

Prosjektene vil være tverrfaglige, og elementer fra de syv fagområdene vil komme inn.

Vi skal gi barna språklige og matematiske utfordringer innenfor temaet.

Vi vil inspirere barna med spørsmål, fortellinger, gjenstander og materialer som oppfordrer til dialog og utforskning, og som kan gi nye synsvinkler og perspektiver.

Vi vil tilby fagbøker om temaet, som barna og personalet sammen kan søke inspirasjon i.

Vi vil gi barna oppgaver der de skal konsentrere seg om detaljer eller lytte og se etter bestemte ting ved et tema.

Vi skal involvere sansene og den kroppslige dimensjonen i prosjektarbeidet.

Underveis i prosjektarbeidet vil vi gi barna ulike materialer som de kan bruke for å skape sanselige uttrykk av opplevelsene sine.

Vi vil gi barna innblikk og instruksjoner i forskjellige metoder og teknikker – for eksempel fotografering, bruk av nettbrett.

Vi vil overraske barna med noe som kan pirre nysgjerrigheten deres, som utfordrer dem til å undre seg, og som skaper dialog og handling.

Vi vil gi barna oppgaver de skal løse i fellesskap.

Vi skal bruke barnas egne spørsmål, ideer og handlinger som undersøkelsesspørsmål.

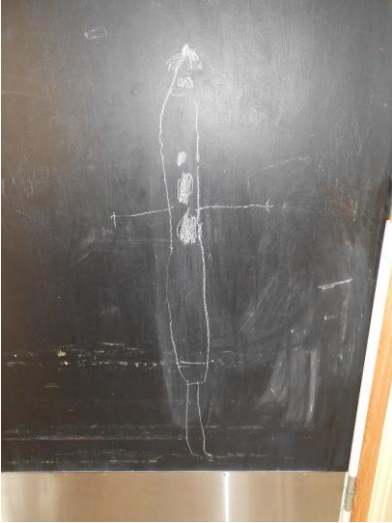

PROGRESJONSPLAN FOR DE 7 FAGOMRÅDENE

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven §2)

Progresjon skal følge barnet og ikke en bestemt aldersgruppe. Barna må få ulike utfordringer og de skal oppleve at de lærer stadig mer. Vi må finne en balansegang mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål. Mye læring skjer gjennom hverdagsaktiviteter, annen læring skjer i tilrettelagte oppgaver. Alle barna får tilbud om det samme, men ikke hvert år. Det skal være forskjell på hva en 1-åring gjør og opplever og hva en 5-åring får oppleve/ gjøre. Vi må ha noe å glede oss til, noe vi kan se fram mot!

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan. Flere fagområder vil ofte være representert samtidig i lek og læring i barnehagen.

FAGOMRÅDE	1-3 ÅR	4-6 ÅR
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST 	Bruke konkreter for å forsterke språket Sette ord på det vi ser og gjør Fortellinger, bøker, sanger, rim og regler Bekreft barnas uttrykk Bøker skal være tilgjengelig Spille spill Bruke språket i rutinesituasjoner og i opplevelser vi har Bruke digitalt utstyr	Lese fortsettelsesbøker og gjenfortelle Turtaking Kommunisere og lytte til hverandre Tekstskaping Digital praksis Skrive navnet sitt Øve på å sette ord på følelser og meninger
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE Balansererer til bringebæra!	Bevegelsessanger Aktivitet i gymsal Øve på å spise selv Gode hvilerutiner Variert og sunt kosthold Ulike smaker Sanse Utforske barnehageområdet Oppmuntre til kroppslig mestring, gymsal Benevne kroppsdelene Turer i nærområdet Lage mat	Lengre turer Bli selvstendig og selvhjulpne Allsidig bevegelseserfaring Lære om kroppen og sunt kosthold Utvikle bevissthet om egne og andres grenser Mitt valg

<p>KUNST, KULTUR OG KREATIVITET</p> 	<p>Tegne, male og forme Dramatisere Rytme og bevegelse Bli kjent med eventyr</p>	<p>Legge til rette for undring, undersøkelse, utprøving og eksperimentering Bruke ulike teknikker og materialer Gi rom for bearbeiding av kunst og kultur Skaperglede</p>
<p>NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI</p> 	<p>Opplive årstidene og endringer i naturen Konstruksjonslek Eksperimentere med formingsmateriell og naturmateriell Tur i nærmiljøet Bli kjent med IKT</p>	<p>Utforske naturen Lære om årstid, blomster og dyr Observere været Miljøvern De fire elementer Eksperiment Sage og snekre Tur Søke kunnskap Bli kjent med IKT</p>
<p>ANTALL, ROM OG FORM</p> 	<p>Rekkefølge, sortere Finne lik form/par Puslespill Hjelpe til å dekke bord Begrepslæring Farger, former, hvor mange</p>	<p>Følge regler Lære former Rekkefølge Orienter seg etter enkelt kart Mengder Konstruksjon Begrep Mattekassen</p>
<p>ETIKK, RELIGION OG</p> 	<p>Si hei og ha det, vær så god og takk Respekt for dyr og mennesker Omsorg, dele, være venner Viser empati Ta hensyn Markere merkedager/høytider</p>	<p>Grunnleggende normer og verdier Samtale og undring over livets mange spørsmål Respektere mangfold Løse konflikt på en akseptabel måte Forstå spilleregler og godta disse Forstå konsekvens av handlinger Mitt valg</p>

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Bli kjent i nærmiljøet
Ta vare på leker, bøker og annet materiell
Oppleve tilhørighet
Medvirke i sin egen hverdag
Bli kjent med eget nærmiljø

En brann er ikke tull, vi må ringe 110.
Liten glo blir fort til flamme, vi må ringe med det samme.
Så før brannen står for full, og du mister gods og gull. Må du ringe 110!

Lære om lokal historie og tradisjoner
Ta valg og erfare konsekvenser
Bli kjent med barnekonvensjonen
Bli kjent med samisk kultur
Bli kjent med nærmiljøets ressurser
Bli selvstendig og selvhjulpen
Sette grenser for seg selv og andre

MOBBING

Alle barn og unge har rett til et oppvekst- og læringsmiljø uten mobbing. Likevel er det mange barn og unge som blir mobbet. Å bli utsatt for mobbing kan prege én for resten av livet.

Det er vårt ansvar at barn får et godt oppvekst- og læringsmiljø, der vennskap og gode relasjoner preger miljøet.

Dette er et arbeid som foregår hele tiden. Det er viktig at vi voksne er oss bevisst våre holdninger og vite at vi er rollemodeller for barna. Dette gjelder både oss som jobber i barnehagen og foreldrene.

Vi bruker **“Mitt valg”** som pedagogisk verktøy for utvikling av sosial og emosjonell kompetanse.

Fra faglig hold blir det understreket at forebyggende arbeid med tanke på ulike former for problematferd må begynne tidlig. Det å samtale og gjøre øvelser med barna i barnehagen mener vi er en god strategi.

I “Mitt valg” er det 5 ulike tema vi jobber med, det er: **Vi vil ha et godt miljø, Vi arbeider sammen, Vi tar beslutninger, Vi tar vare på kroppen vår, Vi tar vare på hverandre.**

PERSONALSAMARBEID

Samarbeidet gir de voksne gjensidig hjelp og støtte i arbeidet. Et godt personalsamarbeid er en grunnleggende forutsetning for å utvikle gode samarbeidsformer med foreldre og et godt følelsesmessig klima i barnehagen. Samarbeid i personalgruppa er viktig for å utnytte de menneskelige og materielle ressursene.

Vi ønsker å skape et miljø som er preget av respekt, innlevelse, omtanke og samarbeid. Hverdagen må være meningsfylt og man må oppleve å være en del av fellesskapet.

Samarbeidsformer:

- daglig kontakt
- personalmøter
- veiledning
- 5 planleggingsdager i løpet av året
- medarbeidersamtaler
- kurs

FORELDRESAMARBEID

Foresatte har hovedansvar for barnas omsorg og oppdragelse. Barnehagen er et supplement til hjemmet og skal drives i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Vi ønsker å ha en åpen dialog med foresatte. Et nært og meningsfylt samarbeid er nødvendig for å skape et best mulig utviklingsmiljø for det enkelte barn.

Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling.

Daglig kontakt med foresatte i hente- og leveringssituasjonen er et viktig mål for oss.

Tilrettelegging av andre treffpunkt er også viktig.

Foresatte sikres medvirkning på barnehagens samlede virksomhet gjennom deltakelse i foreldreråd og samarbeidsutvalg og ved å svare på brukerundersøkelse, som vi gjennomfører annethvert år.

Tilbud om samtale som gjelder barnet, minimum 2 ganger i året.

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

I vårt arbeid samarbeider vi med andre instanser. Dette er Lysheim skole, Lensvik barnehage, Lensvik skole, ppt, helsesøster, barnevernstjenesten og Orkdal/Øy-regionen.

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon skal gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet, informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen.

Vi tar bilder av situasjoner som viser barna i ulike aktiviteter, disse kan vise stemning, følelser, resultater osv. Barna lager også selv dokumentasjon gjennom bilder, figurer, tekstsaking m.m. Barnas permer brukes til å lagre dokumentasjon som bilder, tegninger, kommentarer og tekstsaking. Formingsaktiviteter er synlige i barnehagen slik at foreldrene kan se dette. Agdenes- posten brukes til å synliggjøre tema-arbeid og vi bruker tavla i gangen til å skrive dagligdagse hendelser. Dokumentasjon også ved daglig kontakt og foreldresamtaler.

VURDERING

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som er i utvikling. Vurdering av barnehagens arbeid gjøres hele tiden. Dette gjøres i uformelle samtaler og på personalmøter. Vi har fokus på innhold og metode og etterspør om vi oppnår det vi ønsker å oppnå og om vi gjør det vi har sagt at vi skal gjøre. Praksisfortellinger er en arbeidsmåte som blir benyttet i vurderingsarbeidet og vi vurderer tema- arbeid både underveis og når det er fullført. Refleksjon over egen praksis er vurdering som vi ser er en god arbeidsmåte. Vi ønsker å la de eldste barna være med på en formell vurdering av barnehagens arbeid ved å bruke barneintervju. På den måten får vi innsikt i barnas opplevelser og erfaringer med barnehagen og personalets arbeid.

OVERGANG BARNEHAGE/SKOLE

Barnehagen og skolen skal i samarbeid legge til rette for en god overgang til skole. Barnehagene og skolene i Agdenes har en plan for overgang barnehage – skole. Barnehagen og skolen er samlokalisert og barnehagen bruker også skolens lokaler i løpet av dagen. . Dette gjør at barna blir godt kjent på skolen mens de går i barnehagen.

AKTIVITETSKALENDER

November	Foreldresamtaler
November	Foreldreundersøkelse
23. november	Foreldrekaffe
24. november	Planleggingsdag
7. desember	Nissefest
13. desember	Lucia, barna over 3 år går Lucia på Joker, Coop og Mølnhaugan
19. desember	Julebord
24. desember t.o.m.1. januar-18	Juleferie
20. og 21. februar	Planleggingsdag
Februar	Karneval
April	Foreldresamtaler
Fra og med 24. mars til og med 2. april	Påskeferie
11. mai	Planleggingsdag
Mai	Sommerfest
Juni	Tur for skolestarterne Overnatting for skolestarterne
Juli/august	Barnehagen stengt i to uker
1. august	Nytt barnehageår

Liten?

Jeg?

Langtifra.

Jeg er akkurat stor nok.

*Fyller meg selv helt,
på langs og på tvers,
fra øverst til nederst.*

Er DU større enn deg selv kanskje?